

Anvisning om hur transportmateriel och redskap desinficeras då man lämnar ett VHS-restriktionsområde

I denna anvisning ges instruktioner till dem som transporterar och föder upp fisk och andra företagare i branschen om hur materielen och redskapen som används för transport och hantering av fisk rengörs och desinficeras vid förflyttningar mellan VHS-restriktionsområdet Åland och resten av Finland. Om restriktioner som hänför sig till förflyttningar och utplanteringar av fisk inom landet och andra bestämmelser finns en separat anvisning från Evira. Om kommersiella transporter av fisk finns också separata anvisningar. Lagstiftningen som hänför sig till saken har räknats upp i slutet av anvisningen.

Transport av levande fisk med sumpbåt till Åland

Vid transport av fisk med sumpbåt från andra ställen i Finland till Åland ska sumpbåten tvättas och desinficeras i samband med varje besök på Åland innan den körs bort från Åland (se Tvätt och desinficering). *Då flera laster fisk förflyttas med sumpbåt från annat håll i Finland till Åland, rekommenderas att alla fiskar på djurhållningsplatsen som ligger utanför Åland förflyttas till Åland och redskapen på djurhållningsplatsen tvättas och desinficeras och att djurhållningsplatsen därefter lämnas tom för så lång tid som möjligt. Virusets överlevnadstid i kallt vatten är kortare än i varmt vatten. Under den tid då vattnet är svalt (< 15 °C) rekommenderas att djurhållningsplatsen hålls tom från fiskar 2 månader innan nya fiskar tas in.*

Transport av slaktad fisk och bearbetade avlidna fiskar och rensavfall från Åland

Om det i transporter från Åland till andra ställen i Finland används transportmateriel som använts för transport av riskbenäget material på Åland (fisk, rensavfall eller avlidna fiskar etc.) ska transportmaterielen tvättas och desinficeras innan last tas. Om bilen kommer till Åland enbart för att hämta last, krävs ingen tvätt och desinficering före lastningen.

Då lasten lastats av ska transportmaterielen tvättas och desinficeras på finska fastlandet eller på Åland innan den används på nytt (se Tvätt och desinficering).

Förflyttning av tom materiel bort från Åland

Ett fordon som använts för transport av odlade, levande eller slaktade regnbågar, sikar, öringar, harrar, gäddor eller andra fiskar som är känsliga för VHS* eller rensavfall från sådana ska tvättas och desinficeras innan det får flyttas bort från Åland eller omedelbart efter förflyttningen.

* Arter som är känsliga för VHS: Sill (*Clupea* spp.), sik (*Coregonus* sp.), gädda (*Esox lucius*), kolja (*Gadus aeglefinus*), stillahavstorsk (*Gadus macrocephalus*), torsk (*Gadus morhua*), stillahavslax (*Oncorhynchus* spp.), regnbåge (*Oncorhynchus mykiss*), femtömmad skärlänga (*Onos mustelus*), öring (*Salmo trutta*), piggvar (*Scophthalmus maximus*), skarpsill (*Sprattus sprattus*), harr (*Thymallus thymallus*) och japansk var (*Paralichthys olivaceus*)

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om hur transportmateriel och redskap desinficeras då man lämnar ett VHS-restriktionsområde

---

Sumpbåtarna och alla lådor och redskap och all utrustning etc. som kommit i kontakt med levande eller slaktade fiskar, rensavfall från sådana eller vattnet som fiskarna fötts upp i ska tvättas och desinficeras innan de får flyttas bort från Åland.

Transportlådor

Sådana transportlådor (*styroxlådor*) eller andra redskap som hämtats från Åland och som inte kan rengöras och desinficeras på lämpligt sätt, får efter transport inte föras till en fiskodlingsanläggning.

Tvätt och desinficering

Tvätt och desinficering ska ske så långt borta från fiskodlingsanläggningar, renserier och naturvatten att det inte är möjligt att infektion sprider sig till tvättad och desinficerad materiel eller via tvättvattnen till odlade eller vilda fiskar.

Alla ytor på transportmaterielen och arbetsredskapen, alla slangar, all skyddsklädsel och alla redskap som kommit i kontakt med avlastningsstället eller bytesvatten, ska tvättas rena innan de desinficeras. Tvätten ska ske med vatten med en temperatur på minst +60 °C och med ett alkaliskt tvättmedel. Tvätten ska ske omsorgsfullt, eftersom desinficeringsmedlen inte fungerar på smutsiga ytor. Efter tvätt besprutas alla ytor med ett desinficeringsmedel som biter på VHS-viruset och medlet får verka den tid som anvisningen på förpackningen säger. Desinficering med t.ex. het ånga är också en lämplig metod. Exempel på desinficeringsmedel som förintar VHS-viruset har räknats upp i tabell 1. Andra desinficeringsmedel, -metoder och -tider än de som räknats upp i tabellen kan också användas, om de biter på VHS-viruset. Då desinficeringsmedel används ska givna säkerhetsanvisningar alltid följas.

Tvätten kan ske på Åland så att desinficeringsmedlet sprutas på ytorna och medlet får verka hela returrenan. Tvätten och desinficeringen kan också ske på finska fastlandet, om man bara ser till att eventuella sjukdomsalstrare på transportmaterielen, redskapen och skyddsklädseln inte har möjlighet att sprida sig med tvättvattnet. Sumpbåtar ska alltid tvättas och desinficeras innan de lämnar Åland.

Vi rekommenderar att bokföringen över transportmaterielen kompletteras med följande uppgifter:

- 1. Tvätt- och desinficeringsstället*
- 2. Tvättens och desinficeringens datum och klockslag*
- 3. Fordonets (och släpvagnens) registernummer*
- 4. Ämnena som använts för tvätt och desinficering (handelsnamn och aktiv substans) och brukslösningens styrka i procent jämte verkningstiderna*

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning om hur transportmateriel och redskap desinficeras då man lämnar ett VHS-restriktionsområde

Tabell 1. Exempel på metoder som förintar VHS-viruset. Beakta säkerhetsanvisningarna.

	Exempel på handelsnamn	Halt	Verkningstid
Het ånga		> 100 °C	5 min
Väteperoxid och perättiksyraföreningar	P ₃ –Oxonia Aktiv, Divosan Aktiv, F 268 AiroI S	2-3 %	30 min
Kaliumpersulfat	Hygisept, Virkon S	1-2 %	30 min
Glutaraldehyd	Parvocide H-Plus	2 %	30 min

Lagstiftning

- * Lagen om djursjukdomar 441/2013: 7, 36, 38, 74 och 75 §
- * JSM:s förordning om bekämpning av djursjukdomar hos fisk, kräddjur och blötdjur 1009/2013: 6 och 31 §
- * JSM:s beslut om inrättande av ett restriktionsområde för att hindra spridning av viral hemorragisk septikemi hos fiskar 1270/2015

Gällande djursjukdomslagstiftning finns på jord- och skogsbruksministeriets webbplats:
<http://mmm.fi/lainsaadanto/elaimet-elintarvikkeet-ja-terveys/lainsaadanto/d-rekisteri>

En myndighets verksamhet ska bygga på den befogenhet som föreskrivs i lag och lagen ska följas i myndighetens verksamhet. Myndighetens anvisningar är till sin rättsliga natur inte bindande för andra myndigheter eller företagare. I sista hand avgörs frågor som gäller tillämpandet av lagstiftningen av en domstol.

I denna anvisning ingår såväl direkta citat ur lagstiftningen som tolkningar av hur lagstiftningen ska tillämpas. Tolkningen av lagstiftningen har märkts ut med *kursiv*. Tolkningarna som framförs i anvisningen är Eviras synpunkter på hur lagstiftningen borde tillämpas.